REPUBLIKA E SHQIPERISE
MINISTRIA E FINANCAVE
DREJTORIA E MAKROEKONOMISE

EKONOMIA DHE BUXHETI

ECONOMY AND BUDGET

NENTOR - NOVEMBER
2005

TIRANE

Raporti Mujor

Nentor 2005

Personi i kontaktit: Luiza JANO
Telefon: ++355 4 258437
E-mail: macro.director@minfin.gov.al
www.minfin.gov.al

PERMBAJTJA

1. VECORITE KRYESORE.....4

2. TIPARE TË TABELAVE SPECIFIKE.....6

   a. IÇK DHE TREGUES TË TJERË.....8
   b. SEKTORI FISKAL*.....11
   c. SEKTORI I JASHTEM…… …….13
   d. SEKTORI MONETAR……...……..14

3. TABELAT MBËSHTETËSE

   a. Indeksi i Çmimeve të Konsumit
   b. Kursi i këmbimit
   c. Buxheti i konsoliduar
   d. Shpenzimet institucionale
   e. Shpenzimet sipas funksionit
   f. Investimet
   g. Të ardhurat sipas burimeve
   h. Të ardhurat sipas klasifikimit ekonomik
   i. Financimi i defiçitit
   j. Mjete valutore neto
   k. Krediti i brendshëm
   l. Oferta e parasë
   m. Depozitat sipas burimeve

*Të dhënat e sektorit fiskal janë të dhëna paraprake
Fiscal sector data are preliminary data.

1. VECORITE KRYESORE :

- **Indeksi i çmimeve te konsumit** ne muajin Nentor 2005, arriti ne 107.2 perqind, duke shenuar nje rritje mujore prej 0.2 përqind, pas rritjes prej 0.4 dhe 0.9 perqind, perkatesisht ne muajt tetor dhe shtator. Norma vjetore e inflacionit, per muajin Nentor ishte 3.0 perqind, duke qendruar brenda objektivit te Bankese se Shqiperise, prej 2 – 4 perqind.

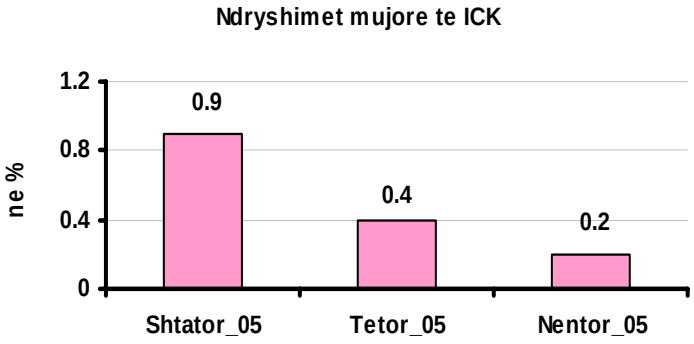

- **Kursi mesatar i kembimit** te monedhes vendase me dy monedhat kryesore te huaja, per muajin Nentor 2005, ishte:
  - 104.06 leke per dollare
  - 122.63 leke per euro

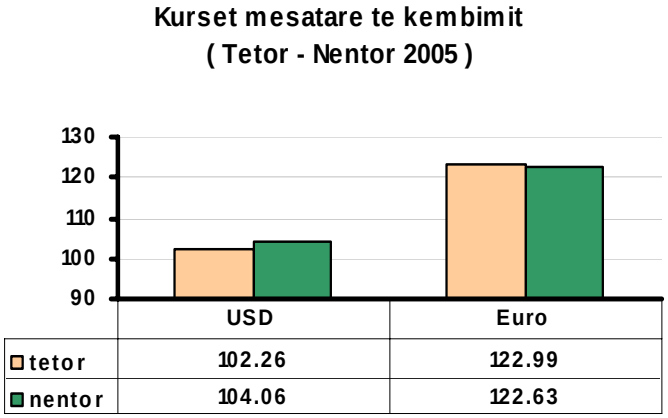

Ne muajin Nentor, monedha vendese, rezultoi me nje mbicmim te lehte kundrejt monedhes europiane, Euros dhe me nje nencmim kundrejt dollarit amerikan. Sjellja e monedhes sone ne tregun vendas eshte reflektimi i sjelljes se dy monedhave ne tregjet

nderkombetare monetare si dhe i nderhyrjeve ne treg nga ana e Bankes se Shqiperise per te ruajtur nje kurs te qendrueshem.

- Gjate muajit Gusht 2005, **normat e interesit te depozitave** 12-mujore ne leke, (ne ndryshim nga tendenca e muajve parardhes deri ne qershor), kane pesuar nje rritje ne vlere absolute prej 0.36 perqind krahasuar me muajin Korrik. Megjithese politika monetare e ndjekur nga Banka e Shqipërise nuk ka ndryshuar, normat e interesit per depozitat ne leke, ne tregun primar dhe ate nderbankar jane ndikuar, ne pjesen me te madhe, nga pakesimi dhe mungesa e likuiditeteve.

Rritje te lehte edhe per kete muaj kane pesuar edhe depozitat me afat 6-mujor, te krahasuara me nje muaj me pare (Korrik '05) me 0.18 perqind dhe normat me afat 3-mujor me 0.11 perqind. Rritje te konsiderueshme prej 0.5 perqind kane pesuar normat per depozitat me afat 24-mujor.

Krahasuar me te njejten periudhe te nje vti me pare, renien me te larte vjetore e kane patur normat e interesit te depozitave 12-mujore dhe 6-mujore, respektivisht me rreth 1.85 perqind dhe 1.95 perqind,.

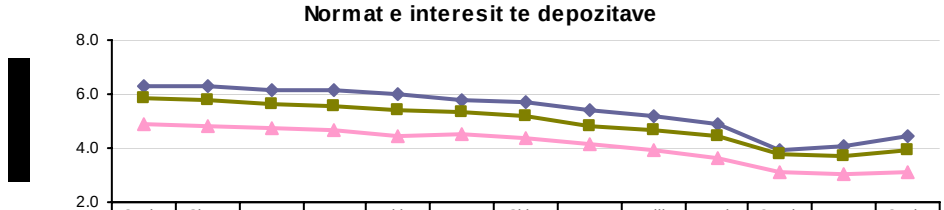

	Gusht '04	Shtat '04	Tet '04	Nent '04	Dhje '04	Jan '05	Shku '05	Mars '05	Prill '05	Maj '05	Qersh '05	Korr '05	Gusht '05
12-M	6.27	6.26	6.13	6.13	5.99	5.81	5.72	5.44	5.22	4.87	3.89	4.06	4.42
6-M	5.85	5.79	5.63	5.58	5.41	5.36	5.18	4.85	4.70	4.41	3.77	3.72	3.90
3-M	4.89	4.83	4.76	4.69	4.48	4.49	4.36	4.16	3.95	3.65	3.08	3.02	3.13

Gjatë muajit gusht interesat e depozitave në valutë janë rritur thuajse në të gjitha afatet. Në rritjen e normave te interesave në valute, kane ndikuar rritja e interesave libor, politika shtrenguese e ndjekur nga Fed-i, si dhe rritja e konkurrences ne tregun valutor.

Shtrengimi i metejshem i politikes monetare nga Fed-i, pritet të ndikoje në rritjen e interesave libor në tregjet ndërkombetare dhe në rritjen e interesave të depozitave dhe te kredive në usd.

❖ Situata buxhetore

Ne fund te muajit Nentor 2005, situata buxhetore, paraqitet si vijon:

1. **Deficiti i pergjithshem** buxhetor arriti ne rreth 16.3 miliarde leke, ose rreth 38.67 perqind e deficitit buxhetor per vitin 2005.
2. **Te ardhurat gjithsej** arriten ne rreth 180.8 miliarde leke ose rreth 87.55 perqind e programit vjetor 2005.
3. **Shpenzimet buxhetore** arriten ne rreth 197.1 miliarde leke, ose rreth 79.26 perqind e totalit te shpenzimeve buxhetore te planifikuara per gjithe vitin 2005.

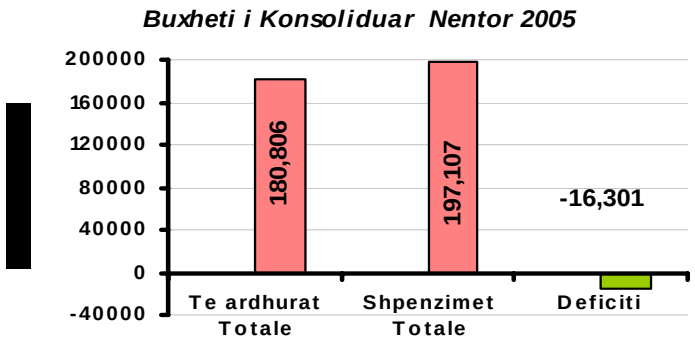

❖

❖ **Deficiti i pergjithshem** arriti ne 16,301 milione leke nga 27,036 milione leke te parashikuar per kete periudhe 11-mujore, duke perballuar ne kete menyre kryerjen e shpenzimeve ne kohen e duhur.

❖ **Të ardhurat gjithsej** arritën në rreth 87.55 përqind të parashikimit vjetor. Ato përfshijnë:

- Mbledhjet e te ardhurave tatimore nga administrata e tatimeve dhe doganave në 90.49 përqind të programimit vjetor;
- Kontributet për sigurimet shoqërore prej 87.76 përqind;
- Të ardhurat jo-tatimore 74.01 përqind e buxhetit vjetor; dhe
- Të ardhurat nga pushteti lokal, 102.28 përqind e planifikimit vjetor

Megjithëse shpenzimet totale ishin rreth 79.26 përqind e buxhetit vjetor, **shpenzimet korrente** arriten ne rreth 168,476 milione lekë ose rreth 87.36 përqind e programimit vjetor, pjesërisht si rezultat i shpenzimeve per sigurimet sociale me rreth 89.33 përqind e buxhetit vjetor, i shpenzimeve të larta operative dhe te mirembajtjes me rreth 92.76 perqind e buxhetit vjetor, subvencioneve etj.

❖ Bilanci i pagesave

Bilanci i pagesave per muajin Qershor 2005, rezultoi me nje defiçit te pergjithshem prej 4.7 milion dollare. Kjo ishte rezultat i nje:

- defiçiti te Llogarise Korente, prej rreth 16.4 milion dollare;
- suficiti te Llogarise se Kapitalit, prej rreth 10.9 milion dollare;
- sufiçiti te Llogarise Financiare, prej rreth 62.1 milion dollare;
- bilanci negativ ne "Gabime dhe Harresa neto" prej rreth 61.2 milion dollare.

Komponentet kyc te defiçitit te **Llogarise Korente** prej 16.4 milion $ ishin nje:

- bilanc tregtar negativ prej 151.5 milion dollare;
- sufiçit prej 21.3 milion dollare ne bilancin e sherbimeve;
- suficit prej 12 milion dollare ne bilancin e te ardhurave;
- suficit prej 101.8 milion dollare ne transfertat/ te ardhurat nga emigrantet.

Në baze kumulative, bilanci i pagesave te 3-mujorit te dyte 2005, rezultoi me sufiçit të përgjithshëm, prej 2.1 milionë dollare.
Komponentët kyç ishin:

- defiçiti prej 126.1 milionë dollare, në llogarinë korrente,
- sufiçiti prej 18.1 milionë dollare ne llogarine kapitale,
- suficiti prej 152.4 milionë dollare në llogarinë financiare,
- bilanc negativ i gabimeve dhe harresave neto prej 42.3 milionë dollare.

❖ **Oferta totale e parase,** e matur nga M3 arriti në 559.6 miliardë lekë në fund të muajit gusht, duke shenuar një rritje prje 15 perqind krahasuar me te njejten periudhe te nje viti me pare.

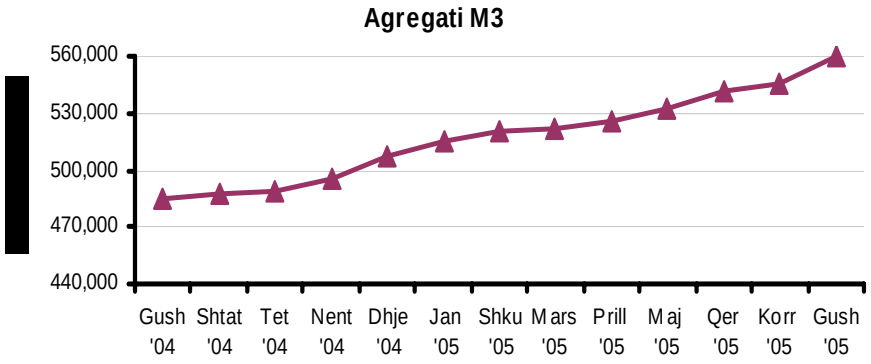

Kjo rritje vjetore, erdhi si pasoje e rritjes se **depozitave pa afat** ne leke me rreth 139 perqind, depozitave ne valute me rreth 31 perqind, uljes se depozitave me afat ne leke me rreth -3 perqind dhe rritjes te parase jashte sistemit me rreth 9 perqind.

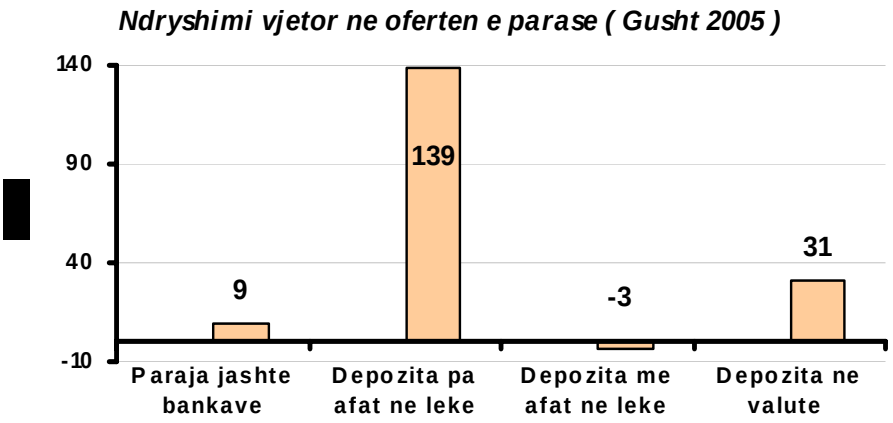

Ndikimin kryesor ne rritjen e ofertes monetare gjate muajit gusht e kane patur rritja e depozitave ne valute dhe rritja e depozitave pa afat ne leke, te cilat vetem gjate ketij muaji u rriten perkatesisht me rreth 13.8 dhe 13.9 miliarde leke. Depozitat me afat ne leke pesuan nje ulje te theksuar mujore prej 15.5 miliard leke.

2. TIPARE TE TABELAVE SPECIFIKE:

a. Indeksi i Çmimeve te Konsumit dhe tregues të tjerë:

Indeksi i Çmimeve te Konsumit

Indeksi i Cmimeve te Konsumit, per muajin Nentor pesoi nje rritje prej 0.2 perqind, krahasuar me muajt Tetor dhe Shtator 2005, ku ky indeks ishte perkatesisht 0.4 dhe 0.9 perqind. Ndryshimet respektive ne te njejtet muaj te nje viti me pare ishin 0.5 perqind, 0.2 perqind dhe 0.1 perqind.

Kjo rritje prej 0.2 perqind e indeksit te çmimeve te konsumit per muajin Nentor erdhi si rezultat i rritjes se indeksit te cmimeve te grupit "Sherbimi arsimor" me 4.2 perqind, ardhur kryesisht nga rritja e tarifave te pageses per kurset e gjuheve te huaja prej 5.8 perqind.
Rritje per kete muaj pesoi edhe indeksi i cmimeve te grupit "Veshje dhe kepuce" me 1.0 perqind. Brenda ketij grupi rritjen me te madhe e pesuan cmimet e nengrupit "veshje per burra" me 1.8 perqind. Rritje te konsiderueshme pesuan edhe nengrupet "kepuce per burra" dhe "kepuce per femije" me 0.9 perqind. Si shkak per keto rritje te ketij grupi eshte edhe afrimi i sezonit dimeror, duke rritur ne kete menyre edhe kerkesen per keto produkte gjate kesaj periudhe.

Vazhdon te pesoje rritje edhe per kete muaj indeksi i cmimeve per grupin "Qera, uje lende djegese dhe energji", me 1.0 perqind. Vlen te theksohet rritja e cmimit te lendes djegese gaz me 9.5 perqind dhe drureve te zjarrit me 4.5 perqind, si burime alternativ te energjise elektrike perdorur nga konsumatoret. Gjithashtu mund te permendim edhe rritjen e qerave te banesave me 1.2 perqind.

Rritje rezultoi edhe ne grupin "Shendeti" me 0.8 perqind, ku mund te permendim rritje ne nengrupet "Sherbime mjeksore, paramjeksore dhe dentale" me 1.7 perqind dhe "Sherbime spitalore" me 0.8 perqind.

Ndryshe nga 3 muajt e fundit, ne muajin nentor, indeksi i cmimeve per grupin "Ushqime dhe pije joalkolike" pesoi nje ulje prej 0.4 perqind. Kjo ulje ishte rezultat i uljes se cmimit per nengrupet "fruta" me 2.4 perqind, "zarzavate perfshire patatet" me 1.1 perqind, dhe "kafe, caj dhe kakao" me 0.4 perqind. Keto ulje kane ardhur si reflektim i drejtperdrejte i rritjes se ofertes ne tregun e brendshem te ketyre produkteve, si nga rritja e volumit te importeve ashtu edhe nga dalja ne treg e disa prodhimeve vendase sezonale

Norma vjetore e inflacionit ne muajin Nentor arriti ne 3.0 perqind duke qendruar brenda objektivit te Bankes se Shqiperise.

Ndryshimet vjetore te indeksit te çmimeve te konsumit, ne perqindje, per vitet 2004 dhe 2005 paraqiten ne tabelen e meposhtme :

	Jan	Shku	Mars	Prill	Maj	Qer	Korr	Gusht	Shta	Tet	Nen	Dhj.
2005	3.3	1.8	1.6	1.3	2.0	2.9	1.8	2.3	3.1	3.3	3.0	
2004	3.3	4.4	4.0	3.2	2.6	2.9	3.1	2.7	2.0	2.0	2.2	2.2

Kursi mesatar i këmbimit

Kursi mesatar i kembimit te lekut me dollarin amerikan, edhe per kete muaj shenoi nje rritje prej 1.8 perqind kundrejt muajit Tetor 2005. Ne fund te muajit Nentor, dollari amerikan arriti nivelin 104.26 leke/dollare.
Kursi mesatar i kembimit te dollarit ne muajin Nentor arriti ne 104.06 leke/dollare.

Kursi mesatar i kembimit te lekut me Euron ne muajin Nentor, arriti ne 122.63 Leke/Euro, duke shenuar nje renie te lehte prej 0.3 perqind krahasuar me nje muaj me pare. Ne fund te muajit Nentor Euro u kembye me 122.79 leke.

Gjate ketij muaji u konstatua nje mbicmim i lehte i lekut kundrejt Euros dhe nencmim kundrejt Dollarit amerikan.

Ne krahasim me muajin Nentor te vitit te kaluar rezulton se monedha shqiptare eshte zhvleresuar ndaj dollarit amerikan ne masen 5.9 perqind dhe eshte vleresuar kundrejt monedhes europiane, Euro me 3.7 perqind.

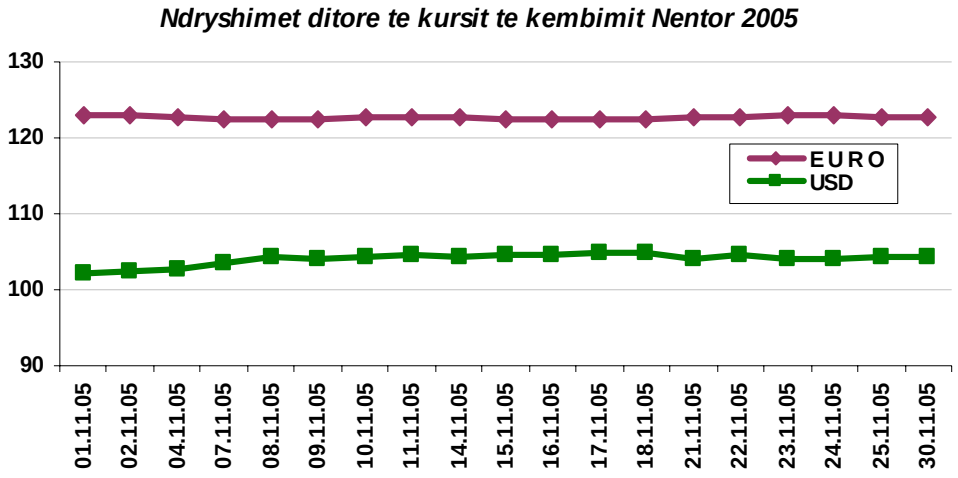

Vleresimi i monedhes shqiptare Lekut, kundrejt monedhes europiane Euro dhe zhvleresimi kundrejt monedhes amerikane, ne rradhe te pare eshte i lidhur me ecurine e tyre ne tregjet monetare nderkombetare, duke reflektuar sjelljen e tyre ne tregun e brendshem monetar. Kursi i kembimit te euros me dollarin amerikan pesoi nje renie mesatare duke arritur ne rreth 1.179 dollare/euro.

Ndersa persa i perket faktoreve te brendshem ne ecurine e monedhes vendase gjate kesaj periudhe mund te permendim: flukset dalese te valutes se huaj, uljen efektit te faktoreve te turizmit dhe prodhimeve buqesore vendase si dhe politiken e ndjekur nga Banka e Shqiperise per uljen e interesave te bonove te thesarit.

Interesi i huave 12-mujore edhe gjate muajit gusht pesoi nje rritje prej 1.02 perqind, duke arritur ne 13.02 perqind nga 12.00 perqind qe ishte ne muajin korrik. Nje rritje te konsiderueshme per kete muaj pesoi edhe norma per interesin e huave 6-mujore me 1.19 perqind, krahasuar me nje muaj me pare. Interesi i huave 6-mujore per muajin gusht arriti ne 14.49 perqind.

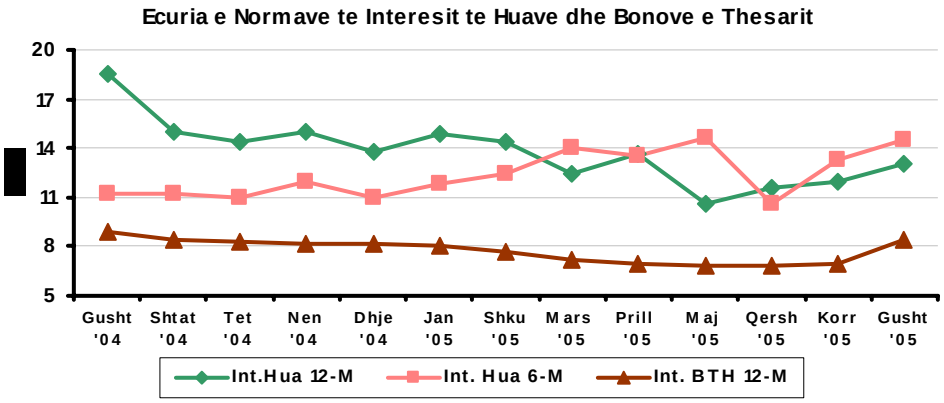

Normat e interesit te Bonove te Thesarit gjate muajit gusht 2005, per bonot me maturim 12 mujor, 6 mujor dhe 3 mujor, ishin perkatesisht, 8.41 perqind, 7.94 perqind dhe 5.73 perqind. Ashtu si edhe ne muajin e kaluar, te gjithe normat e interesit te bonove te thesarti pesuan rritje. Mungesa e likuiditeteve, ka bërë që oferta e bankave për blerjen e bonove të thesarit të jetë e kufizuar, në disa raste edhe duke mos plotësuar shumën e emetuar. Konkurrenca në ankande është ulur, duke ushtruar presion për rritje të yield-it.

Interesat mesatare të ponderuara për kredite e dhena në leke gjate muajit gusht, kane pesuar rritje per afatet nen nje vit dhe jane ulur per kredite mbi nje vit. Ato jane ndikuar nga prirja ne rritje e interesave te depozitave ne leke, nga rritja e yield-it te bonove te thesarit, si dhe nga ndryshimi i struktures se kredidhënies sipas bankave të caktuara.

Ndryshimi i kahut te sjelljes se normave të interesit në leke, ka filluar të pasqyrohet dhe në tendencen e zgjerimit te diferences midis interesave të depozitave në leke dhe në valute.

b. Sektori Fiskal

Buxheti i Konsoliduar

Ne fund te muajit Nentor, jane mbledhur rreth 180,806 milione leke te ardhura, perkundrejt shpenzimeve te pergjithshme prej 197,107 milione leke, qe perfshijne 168,476 milione leke ne shpenzime korente dhe 28,631 milione leke shpenzime kapitale.

Si rrjedhim, deficiti arriti ne nivelin e 16.3 miliarde leke.

Mbledhja e te ardhurave deri ne fund te muajit Nentor, perben rreth 87.55% te totalit te te ardhurave buxhetore te parashikuara per vitin 2005, ndersa shpenzimet perbejne 79.26% te buxhetit te planifikuar. Shpenzimet korente jane rreth 87.36% e planifikimit vjetor, ndersa shpenzimet kapitale jane rreth 56.68 % e ketij planifikimi.
Nga te ardhurat gjithsej, pjesa e te ardhurave te mbledhura nga Drejtoria e Pergjithshme te Tatimeve dhe Doganave eshte rreth 122,362 milione leke (ose rreth 90.49 % e te ardhurave vjetore te planifikuara), te ardhurat e mbledhura nga pushteti vendor 10,591 milione leke (102.28 % e te ardhurave vjetore te planifikuara), kontributet e sigurimeve shoqerore dhe shendetesore 32,175 milione leke (87.76 % e te ardhurave vjetore te planifikuara), dhe te ardhurat jo-tatimore ne nivelin e 12,845 milione leke (74.01 % e te ardhurave vjetore te planifikuara).

Nga totali i shpenzimeve korente prej 168,476 milione leke, 46,462 milone leke (28 %) eshte shpenzuar per personelin, 24,009 milione leke (14 %) per interesat, 20,364 milione leke (12 %) per shpenzime operative dhe mirembajtje, 2,978 milione leke (2 %) per subvencione, 49,282 milione leke (29 %) per shpenzimet e sigurimeve shoqerore dhe shendetesore dhe 25,381 milione leke (15 %) per shpenzimet e qeverisjes vendore dhe shpenzimet e tjera.

Keto perfaqesojne 84.12 % (shpenzime personeli), 80.39 % (shpenzime per interesat), 92.76 % (shpenzime operative dhe te mirembajtjes), 108.9 % (subvencione), 89.33 % (sigurimet sociale), 92.33 % dhe 88.59 % (per shpenzimet e qeverisjes vendore dhe shpenzimet e tjera) perkundrejt buxhetit te planifikuar vjetor.

Shpenzimet kapitale arriten ne rreth 28,631 milione leke, nga te cilat 68 % financim i brendshem, dhe 32 % financim i huaj.

Shpenzimet kapitale me financim te brendshem, llogariten per kete periudhe ne rreth 69.3% te buxhetit te parashikuar vjetor, ndersa financimi i huaj eshte vetem 41.03 % te ketij parashikimi.

Deficiti prej 16,301 milione leke eshte rreth 38.67 % e deficitit buxhetor per 2005.

Të ardhurat sipas Burimeve / Klasifikimit Ekonomik

Te ardhurat gjithsej arriten në fund të muajit Nentor 2005 ne rreth 180,806 milione lekë, nga të cilat të ardhurat tatimore ne rreth 165,128 milione, grantet 2,832 milione dhe të ardhurat jo-tatimore ne rreth 12,845 milione;

Nga totali i të ardhurave tatimore, rreth 122,362 milione lekë janë mbledhur nga administrata e doganave dhe e tatimeve, 10,591 milione lekë të ardhura nga pushteti lokal dhe 32,175 milione leke nga kontributet e sigurimeve shoqerore dhe shendetesore;

Nga të ardhurat totale të mbledhura deri në fund të nentorit rezulton :

- TVSH 58,401 milionë lekë
- Tatimi mbi fitimin 17,067 milionë lekë
- Taksa doganore 12,180 milionë lekë
- Taksat nacionale 8,517 milionë lekë
- Akcizat 16,937 milionë lekë
- Transferim fitimi nga Banka e Shqipërisë 4,371 milione lekë;

Financimi i deficitit

Deficiti prej 16.3 miliardë lekë, ne fund te muajit Nentor, u financua ne masen 74 përqind me financim të brendshëm dhe 26 përqind me financim të huaj. Emetimi i bonove të thesarit ishin mjeti kryesor i financimit të brendshëm, ndersa per financimin e huaj ishin huatë afatgjata.

c. Sektori i Jashtëm

Bilanci i Pagesave

Tiparet kryesore të bilancit të pagesave për periudhen Janar - Qershor 2005 ishin:

Nje sufiçit i pergjithshem ne bilancin e pergjithshem, prej 14.8 milion dollare, rezultat ky i nje:

- defiçiti te Llogarise Korente, prej 184.7 milion dollare ;
- suficit te Llogarise Kapitale, prej 64.8 milion dollare ;
- sufiçit te Llogarise Financiare, prej 188.2 milion dollare ;
- bilanci negativ ne Gabime dhe Harresa neto“ prej 53.6 milion dollare .

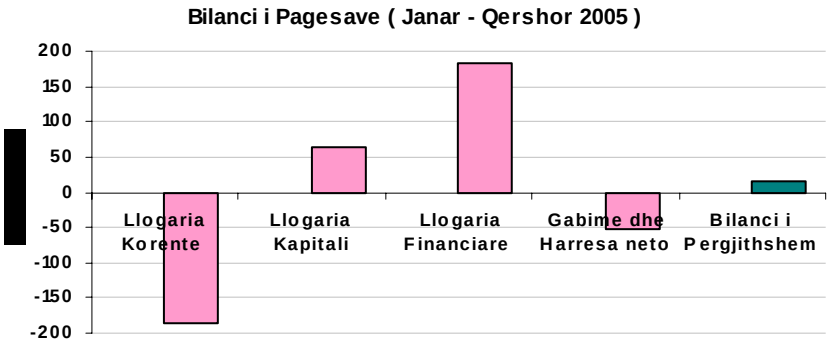

Komponentet kyc te defiçitit te Llogarise Korente prej 184.7 milion dollare ishin nje:

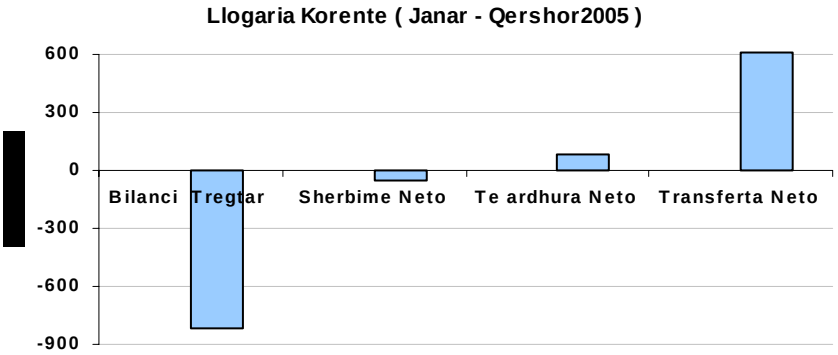

- bilanc tregtar negativ prej 820.2 milion dollare ;
- deficit prej 55 milion dollare ne bilancin e sherbimeve ;
- suficit prej 85.3 milion dollare ne bilancin e te ardhurave ;
- suficit prej 605.4 milion dollare ne levizjet e transfertave dhe dergesave.

Zërat kryesorë në flukset pozitive në llogarinë kapitale dhe llogarine financiare përfshijnë:

- flukset pozitive të investimeve direkte prej 125.3 milionë dollare,
- flukset negative të investime portofoli prej 63 milionë dollare
- flukset pozitive të kapitaleve të tjera prej 119.7 milionë dollare.

d. Sektori Monetar

Mjetet Valutore Neto te sistemit bankar

Gjate muajit Gusht 2005, sistemi bankar ka shenuar rritje te mjeteve valutore neto, ne rreth 160.8 milione dollare krahasuar me te njejten periudhe te nje viti me pare, duke rezultuar me ritme rritjeje me te ulta ne krahasim me periudhat e kaluara.

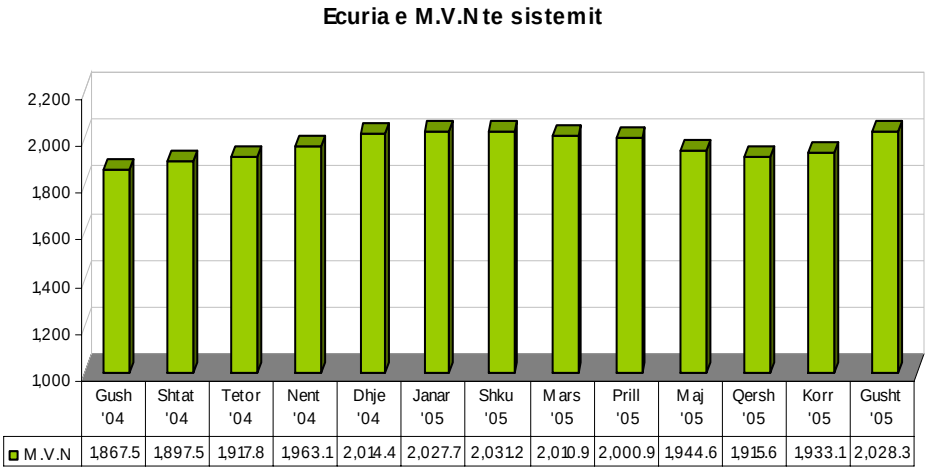

Kjo rritje ka ardhur si pasoje e rritjes se mjeteve valutore neto te bankave te nivelit te dyte me rreth 72.8 milione usd, nderkohe qe mjetet valutore neto te Bankes se Shqiperise, jane rritur me 88.0 milione dollare.

Ne muajin gusht sistemi bankar rezulton me nje rritje te konsiderueshme prej 95.2 milionë dollare ne mjetet valutore neto, krahasuar me nje muaj me pare. Kontributin kryesor ne kete rritje e kane bankat e nivelit te dyte me nje rritje mujore prej 84.8 milion usd. Kjo ecuri e depozitave në valutë, e ndikuar nga flukset hyrese te valutes si dhe nga renia e normave të interesave ne leke, ka krijuar hapësira për rritjen e mjeteve valutore neto të bankave të nivelit të dytë. Gjithashtu, edhe ulja e detyrimeve valutore ka ndikuar ne nje nivel me te larte te mjeteve valutore neto për kete periudhe.

Banka e Shqiperisë, krahasuar me nje muaj me pare, ka rritur rezerven valutore neto me 10.6 milione usd, duke arritur ne 1,209.4 milion usd. Kjo ka ardhur nga rritja e disbursimeve të kredive të huaja.

Kredia per ekonomine

Teprica e kredise per ekonomine ne fund te muajit gusht 2005 arriti ne 101 miliarde leke. Rritja e teprices së kredise, krahasuar me nje vit me pare shenoi vleren 40.1 miliardë leke, me nje rritje prej rreth 66 për qind. Krahasuar me nje muaj me pare, kjo shenoi nje rritje te lehte prej 3.3 miliarde leke. Kredia ne leke, kahasuar me muajin korrik, u rrit me 898 milion leke, duke arritur ne rreth 23.6 miliarde leke. Kredia në lekë po njeh një rritje relativisht te mirë, duke pasqyruar një angazhim më të madh të bankave drejt dhënies së kredisë në monedhën vendase. Gjatë muajit gusht, ashtu sikurse edhe ne muajin e kaluar, rritja e kredisë në lekë mendohet te ketë marrë shtytje nga ecuria pozitive e kredisë për individet, e cila gjate ketij muaji zuri rreth 32.4 perqind te totalit te kredise.

Nga struktura e teprices se kredise sipas afateve vihet re nje rritje e peshes se kredive afatgjata, te cilat arriten ne 35.1 perqind, nga 33.8 perqind qe ishte nje muaj me pare. Teprica e kredise sipas monedhave vazhdon të mbizoterohet nga kredia në valute, duke perbere rreth 76.6 perqind te totalit te treprices se kredise.

Po vihet re gjithnje e me shume një angazhim ne rritje i bankave drejt kredise me afat maturimi mbi 1 vit, duke ulur ndjeshëm financimin e ekonomisë me kredi afatshkurtër. Krahasuar me nje muaj me pare kredia afatshkurte pesoi nje renie ne peshe specifike ndaj totalit ne 32.8 perqind nga 34.4 perqind qe ishte nje muaj me pare.

Nje rol te rendesishem ne rritjen e vellimit te kredise afatgjate mendohet te kete luajtur edhe forcimi i marredhenieve midis bankave dhe klienteve te tyre, bizneseve dhe individeve. Ketyre te fundit po i kushtohet me shume vemendje nga bankat, sikurse konstatohet edhe nga rritja e vazhdueshme e portofolit te kredise per individet.

Forcimi i marrëdhënieve bankë – klientë, po rrit besimin e bankave për të investuar më shumë në aktivitetin kreditues, duke rritur rolin e tyre si ndërmjetës financiarë.

Megjithese sektori i tregtise vazhdon te mbetet mbizoteruese me rreth 19 perqind te totalit te pergjithshem te kredise, gjate kesaj periudhe te 2005 ajo ka shfaqur tendenca renese. Mbeshtetje me e madhe me kredi po i kushtohet sektoreve prodhues dhe ndertimit. Nje zhvendosje e tille pasqyron tendencen e bankave per te ofruar produkte te reja, ne pershtatje me kerkesat e bizneseve dhe te individeve.

Oferta e Parasë

Oferta e parasë (e matur me M3), per muajin gusht ka shenur nje rritjete konsiderueshme prej 2.6 perqind perqind, karahasuar me nje muaj me pare. Kjo oferte kapi shifren rreth 559.6 miliardë lekë në fund të muajit gusht. duke shenuar nje rritje prej 10.3 pike perqindjeje kundrejt nivelit te rregjistruar ne muajin dhjetor 2004. Rritja vjetore e ketij treguesi ishte 15.4 perqind, duke pesuar ulje te ketij ritmi krahasuar me 18.3 perqind qe ishte gjate muajit qershor. Ngadalësimi i ritmit të ofertës monetare është reflektuar kryesisht në përbërësin në lekë të saj, kërkesa për të cilin është reduktuar si rezultat i rënies së normave të interesit të depozitave në lekë.

Niveli i parase jashte bankave eshte rritur me 2.4 miliarde leke ne krahasim me muajin dhjetor 2004, ose 2.2 miliarde leke krahasuar me muajin korrik. Rritja vjetore e ketij treguesi ishte 9 perqind. Rritja e theksuar e ketij treguesi gjate kesaj periudhe është favorizuar kryesisht nga faktore me ndikim të përkohshëm si, rimbursimi i kreditoreve të firmave piramidale, perqendrimi i kerkeses per para te qeverise në periudhën e zgjedhjeve, dhe rritja e lartë e kredisë për ekonominë në lekë në muajin gusht.

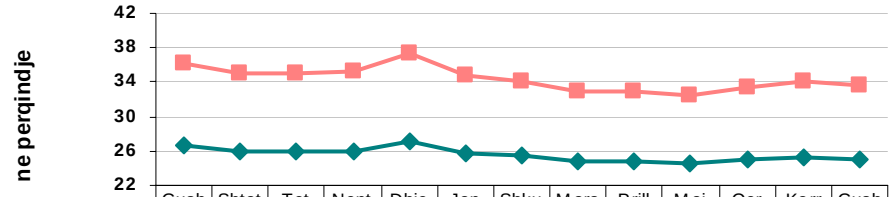

	Gush 04	Shtat 04	Tet 04	Nent 04	Dhje 04	Jan ,05	Shku 05	Mars 05	Prill 05	Maj 05	Qer 05	Korr 05	Gush 05
PJB/M3	26.6	25.9	25.9	26.0	27.2	25.8	25.4	24.8	24.8	24.5	25.1	25.4	25.1
PJB/Dep	36.2	34.9	35.0	35.2	37.4	34.8	34.0	33.0	33.0	32.5	33.5	34.0	33.5

Raporti i parase jashte bankave ndaj ofertes monetare, ne fund te muajit gusht arriti ne 25.1 perqind duke shenuar nje renie te lehte prej 0.3 perqind ne krahasim me muajin korrik. Raporti i parase jashte bankave me depozitat ne muajin gusht arriten shifren prej 33.5 perqind duke pesurar nje renie mujore prej 0.5 perqind.

Depozitat ne leke si perberesi kryesor i ofertes monetare, kane pesuar nje renie prej 1.6 miliarde leke ne krahasim me nje muaj me pare. E kunderta ka ndodhur me depozitat ne valute, te cilat ne fund te muajit gusht 2005 shenuan nje rritje te konsiderueshme prej 10.1 perqind ne krahasim me muajin korrik. Norma vjetore e rritjes se tyre ne fund te muajit gusht arriti ne 31 perqind nga 17 perqind qe ishte ne fund te muajit dhjetor , dhe 26 perqind qe ishte nje muaj me pare.

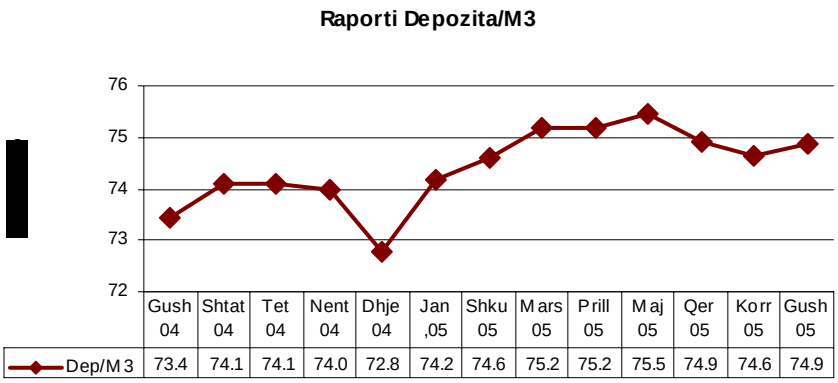

Rritja e depozitave në valutë gjatë periudhës korrik – gusht është mbështetur kryesisht në rritjen e lartë të depozitave me afat, të cilat kanë përbërë rreth 71 për qind të rritjes së depozitave totale në valutë.

Ritmi i rritjes së ofertës monetare në lekë, ka qenë në rritje, duke reflektuar rritjen e kërkesës për para të qeverisë dhe të ekonomisë, në muajin gusht.

Depozitat sipas Burimeve

Gjate muajit gusht 2005:

- Sektori i individeve, zuri nivelin me te larte te depozitave pa afat ne leke me rreth 61 perqind, ndjekur nga sektori privat, me rreth 25 perqind dhe nga ndermarrjet jofinanciare publike me 10.37 perqind.
- Individet dhe sektori privat ishin gjithashtu burimi me i rëndësishëm i depozitave pa afat në monedhe të huaj, perkatesisht me rreth 45 perqind dhe rreth 43.8 perqind.
- Familjarët ishin dukshëm burimi me i rëndësishëm i depozitave me afat në lekë (95.7 përqind e totalit) dhe depozitave me afat në monedhe të huaj (me 88 përqind e totalit te depozitave;
- Në përgjithësi, familjarët përbëjnë pjesën më të madhe (rreth 83 përqind) të depozitave totale prej rreth 419 miliardë lekë ne muajin gusht 2005. Ata ndiqen nga sektori privat (13 përqind), ndërrmarjet publike jo-financiare (2.93 përqind) dhe autoritetet lokale (0.71 përqind). Institucionet financiare kontribuan me rreth 0.54 për qind ne totalin e depozitave.

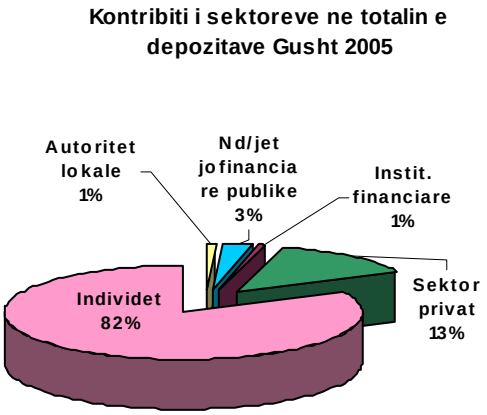

- Gjatë muajit gusht 2005, krahasuar me nje muaj me pare, niveli i përgjithshëm i depozitave u rrit me 12.1 miliardë lekë, si rezultat i rritjes se depozitave pa afat ne leke (13.8 miliard leke), depozitave me afat ne monedhe te huaj (8 miliard leke) dhe rritjes se depozitave pa afat ne valute me rreth 5.7 miliarde leke dhe uljes se konsiderueshme te depozitave me afat në lekë (me rreth 15.5 miliardë lekë).

- Depozitat pa afat ne leke te familjareve, pesuan nje rritje te konsiderueshme prej rreth 13.8 miliarde leke, ndersa depozitat me afat ne leke te familjareve pesuan nje rrenie te theksuar, prej rreth 15.9 miliarde leke.